

Handel mellem Grønlænderne indbyrdes. Kolonibestyrerne varetager som hidtil hver for sit Distrikt Handelen, og denne Handelsvirksomhed foregaar i Henhold til en Instruks, der er givet af Indenrigsministeren. Handelen er undergivet Landsfogedens Tilsyn.

§§ 22 og 23 indeholder Bestemmelser om Ansættelse af Provster, Inddeling af Landet i Præstegæld og Ansættelse af Præster; jeg tror, jeg kan nøjes med at henvisse til de paagældende Bestemmelser.

Det almindelige Skolevæsen, Børneskolen, foreslaas ordnet efter Bestemmelserne i §§ 24, 25 og 26. Det bestemmes i § 24, at Børneskolen i hvert Præstegæld skal staa under Ledelse af Førstepræsten, der bistaas af de i Præstegældet ansatte præsteviede Medhjælpere samt Overkateketerne. De Sysselraader, der skal oprettes i Henhold til Lovforslaget, skal fungere som Skolekommissioner. Vi haaber derved at faa pustet mere Liv ind i Skoleundervisningen, end der hidtil har været. Efter § 25 indføres der Undervisningspligt i Grønland. Paragraffens første Stykke lyder saaledes: „Skolepligt indtræder for ethvert sundt Barn — være sig af danske eller grønlandske Forældre — med det fyldte 7de Aar, medmindre Forældrene sørger for anden, forsvarelig Undervisning, der skal være underkastet det almindelige Skoletilsyn. Skolepligten ophører med Barnets fyldte 14de Aar.“ Man indfører altsaa faktisk Undervisningspligt svarende til den, som findes i det egentlige Danmark. Lærergerningen i den almindelige Børneskole skal i Henhold til § 26 besørges enten af særligt uddannede Lærere eller af Overkateketer og Kateketer, der i fornødent Antal antages i Henhold til Bevillinger paa de aarlige Finanslove. Paa Bopladser, altsaa saadanne Steder, hvor der kun bor ganske faa Familier og ikke er mange Børn, og hvor der ingen Kateketer haves til Raadighed, kan Lærergerningen midlertidig overdrages til enkelte indfødte Grønlændere. Disse antages af Førstepræsten eller Overkateketen. Forholdene paa Grønland er vidt forskellige, Undervisningen kan ikke være lige fyldestgørende alle Steder, og det er den jo for øvrigt heller ikke i Danmark. Der findes en Slags Udsteder, hvor Skoleundervisningen staaar paa et mere primitivt Udviklingstrin end andre Steder. Det giver sig selvfølgelig mere til Kende i Grønland end i det egentlige Danmark. Saafremt Danskundervisningen ikke kan bestrides af nogen af de ved Skolen ansatte grønlandske Lærerkrafter, er vedkommende Præst efter § 26 pligtig at over-

tage dette Fag, og hvor Forholdene gør det ønskeligt, kan Præsten fritage enkelte Elever for Deltagelse i Danskundervisningen. I øvrigt er det Meningen, at Danskundervisningen skal indføres i den grønlandske Børneskole paa en saadan Maade, at den grønlandske Befolkning fremtidig kan tale, læse og skrive Dansk, for at den derigennem kan tilegne sig en højere Kultur.

Det kniber med Skolelokalerne paa Grønland, uagtet adskilligt er gjort i de senere Aar. Det bestemmes da, at hvor passende Skolelokaler ikke forefindes, bør saadanne tilvejebringes efter Forslag af det stedlige Tilsyn.

Overtilsynet med den grønlandske Børneskole føres af en Skoleinspektør, der foruden at have bestaaet den i § 22 anordnede Prøve i Grønlandsk opfylder Betingelserne for Ansættelse som Skoleinspektør i Danmark. Jeg tillægger det ikke ringe Betydning, at det bestemmes, at Skolen skal have sin egen tilsynsførende paa Grønland. Man har i Folketingets Udvalg benævnt ham „Skoleinspektør“. Jeg kunde nok saa godt have lidt, at han havde faaet Benævnelsen „Konsulent“, men jeg hæfter mig ikke ved Navnet paa Stillingen; det afgørende bliver, om vi kan være heldige i Valget af den paagældende.

Efter Lovforslaget indføres der Efterskoler i Grønland. I § 27 bestemmes der herom, at naar passende Lærerkrafter haves, oprettes der indtil 4 Efterskoler, to i Sydgrønland og to i Nordgrønland, til videregaaende Undervisning af unge Grønlændere. Undervisningen besørges af en i Danmark uddannet Førstelærer med fornøden Bistand af Kateketer. Betingelsen for Ansættelse som Førstelærer er, at han har bestaaet en Afgangsprøve i Grønlandsk.

Formanden: Jeg skal gøre den højtærede Minister opmærksom paa, at jeg tror, man kan gaa ud fra, at Tingets Medlemmer har læst Lovforslaget, saaledes at det ikke er nødvendigt at oplæse de enkelte Paragraffer. Det fremmer ikke Forhandlingen.

Indenrigsministeren (Hauge): Jeg skal rette mig derefter. Jeg har villet give en saa udførlig Fremstilling af Sagen, som jeg har gjort, fordi jeg anser den for at være af særlig Vigtighed. Men jeg er for øvrigt allerede nu omtrent færdig med min Redegørelse for Lovforslaget og kan indskrænke mig til nogle faa Bemærkninger.

Tilsynet med Efterskolen føres af Landsfogeden og Provsten med Skoleinspektøren som skolemæssig sagkyndig. End-